

ПРАВОСЛАВНО ХРИСТИЯНЧЕ

месечно издание

Брой 5

Вход Господен в Йерусалим (Цветница)

Наближавало времето, когато Иисус Христос щял да бъде предаден и разпънат на кръст. След като възкресил Лазар, Той тръгнал за Йерусалим, за да отпразнува заедно с учениците Си приближаващия празник Пасха.

Господ влязъл в тържествено в града , яхнал осле, а народът Го приветствал като Цар и Пророк. Жените постлали дрехи пред нозете Му, а децата с палмови клонки в ръце радостно Го поздравявали: ”Осанна! Благословен е идещият в името Господне!”

Този празник винаги се празнува последната неделя преди Великден и се нарича още Върбница или Цветница. Вместо палмови клонки у нас символично посрещаме Господ с върбови клонки, понеже върбата най-рано развива листа.

Тропар, глас 4

Съпогребали се с Тебе в кръщението, Христе Боже наш,
сподобихме се чрез Твоето възкресение с вечен живот
и като пеем, викаме: Осанна във висините!
Благословен е, Който иде в името Господне!

ВХОД ГОСПОДЕН В ЙЕРУСАЛИМ

РАЗМОТАЙ КЪЛБОТО

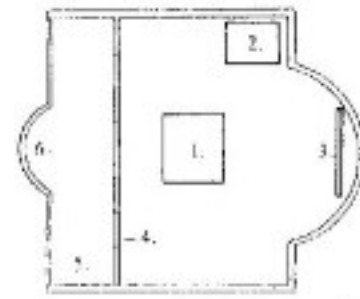

НАУЧИ И ОЦВЕТИ ОЛТАРЪТ

Църквата напомня старозаветния храм. В нея има три части:

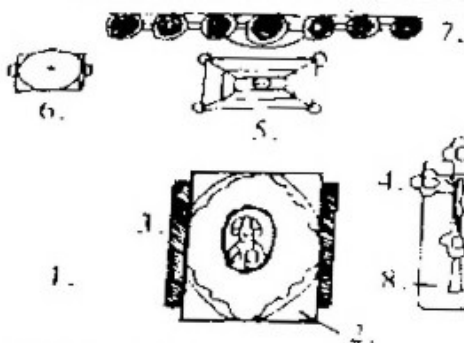
1. Олтар (презвителиум) с престол и жертвеник;
2. средна (вътрешна) част, предназначена за молещите се.
3. притвор, в древността предназначен за оглашените и каещите се.

Олтарът е отделен от средната част на храма с иконостас. В олтара могат да влизат само свещенослужители и лица от мъжки пол, участващи в богослужението.

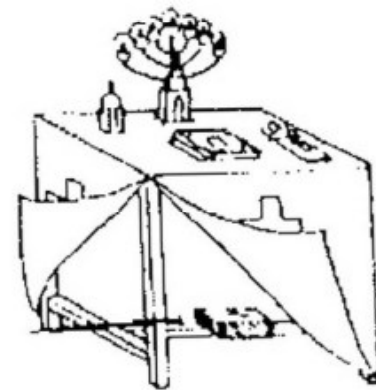
Олтар

1. Престол (трапеза, жертвеник).
2. Проскомидийник.
3. Горно място.
4. Иконостас.
5. Солей.
6. Амвон-централната част на солея.

Престол

1. Покровка на св. престол.
2. Св.Евангелие.
3. Антимнис-кърпа със зашити в нея св. мощи.
4. Напрестолен кръст.
5. Дарохранителница(за сухо причастие).
6. Кутийка за св. Кръщение.
7. Седмосвещник.
8. Евхаристина кърпа за изтриване на устните след св. Причастие.

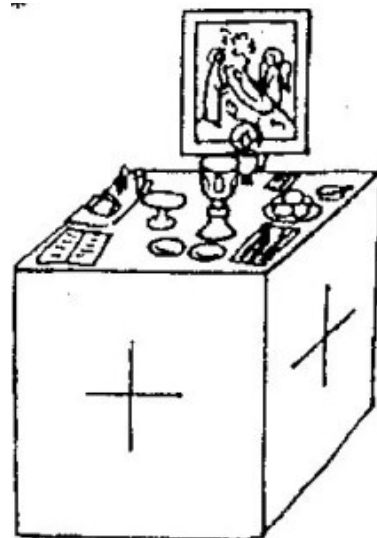
Св. мощи под престола

Във всяка църква, в основата на самия престол се вграждат мощи на светец. Там където няма вградени св. мощи в основата на св. престол, се използва антимнис.

Проскомидийник

1. Св. чаша-потир.
2. Дискос.
3. Пет просфори.
4. Воздух-голям покровец.
5. Копие.
6. Лъжичка.
7. Блюдо.
8. Два малки покровеца.
9. Звезда.
10. Тепло.
11. Поменник.
12. Икона.

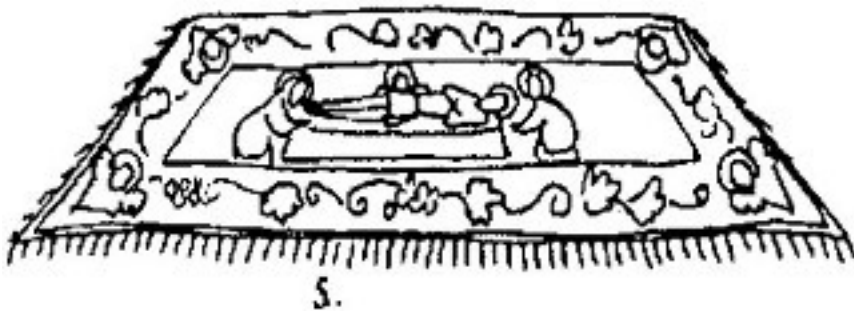
Проскомидия

(първа част на Божествената литургия)

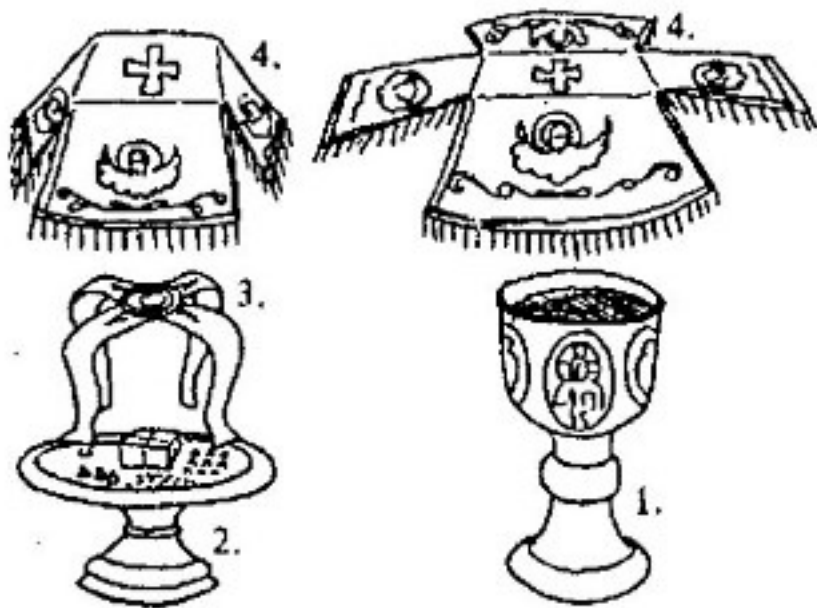

Разположение на частиците върху дискоса

1. От просфората се изважда шестстенна частица-АГНЕЦ.
2. Изважда се частица, посветена на Божията Майка.
3. Изваждат се 9 частици, посветени на светиите.
4. Изваждат се частици за живите.
5. Изваждат се частици за починалите.

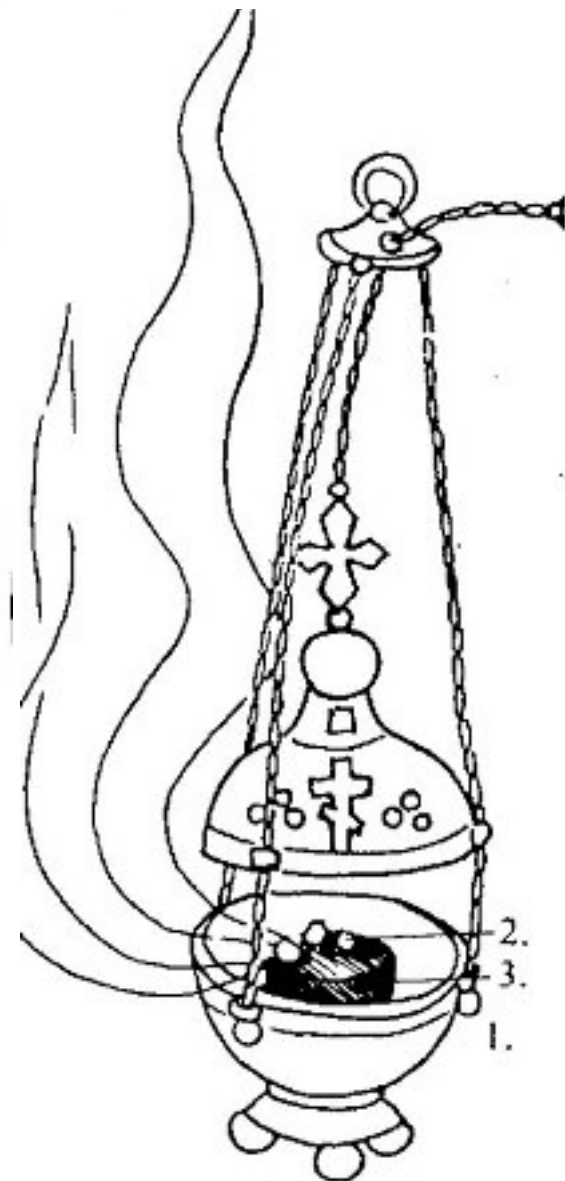

1. Потир-св. чаша.
2. Дискос.
3. Звездица.
4. Малки покровци.
5. Голям покроец-воздух.

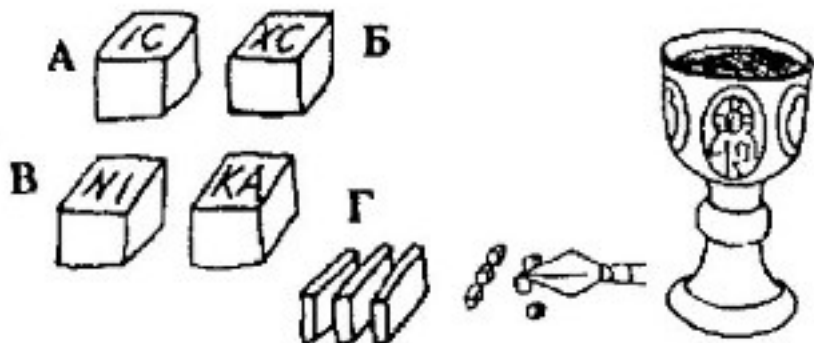

Кадилница

1. Подставка.
2. Тамян.
3. ВЪГЛЕН.

Агнец

Частицата А цяла се потапя в чашата.

С частицата Б-раздробена се причастяват свещенослужителите.

С частиците В и Г (също раздробени) се причастяват вярващите.

ВЪРБОВИ КЛОНКИ

Ангел Каралийчев

Днес е Връбница. Пролетта нахлу през отворения прозорец в стаята ми и рече:

- Добро утро, сънено момче!

Станах и погледнах навън. В градината се пукат пъпките на плодните дървета. Тръгнаха да пъргавите пчели да събират мед. Те се набират в чашките на белите цветове и смучат.

- Чурулик, чурулик, чурулик! - пеят птичките в новите си гнезда.

Вчера учителят ни каза:

- Деца, иска ли някой да дойде с мене доле, на воденицата? Старият свещеник ме помоли да накършим върбови клончета за черквата „Света Марина“. Трябват му за Връбница.

- Всички ще дойдем! - извикахме ние.

Подир пладне слязохме на дядовата Мокрева воденица. Тя неуморно трака и бучи. Мели великденско брашно. Нахълтахме в зеления върбалак. Накършихме по цяло снопче върбови клонки.

Учителят издяла една бърбова пищялка и записука като ново пиле. Като се върнахме в града, натрупахме пред олтара цяла грамада зеленина.

Как весело бие черковната камбана! На тоя ден синеокият Спасител на човечеството е влязъл в Йерусалим, яхнал на ослица. Улиците, по които е минал Христос, са били затрупани с цветя.

Баба донесе едно благословено в черква върбово клонче. Сложи го пред иконата - за здраве.

Едно птиче кацна срещу отворения прозорец и запя:

- Чурулик, чурулик, чурулик!

Манастир “Св. Преображение Господне” край Велико Търново

Преображенският манастир е един от най-големите български манастири, а тъй като в изграждането на манастирския му комплекс са участвали и едни от най-известните ни възрожденски майстори - Захари Зограф и Уста Колю Фичето, манастирът е също един от най-ценните. Издигнат е в красива скалиста местност на брега на р. Янтра на седем километра от някогашната столица Велико Търново, близо до с. Самоводене.

До него може да се отиде пеш за около 40 минути или с кола. Някога манастирът е бил едно от най-важните културни и просветни средища - времето на Второто българско царство, а днес е един от най-ценните паметници на архитектурата и изкуството в България.

Манастирът е изграден през XI век и първоначално бил метох на Ватопедския манастир в Света Гора. През 1360 година, по времето на цар Иван Александър, манастирът получил автономност.

След падането на България под турско робство манастирът е неколккратно опожаряван и плякосван от турците, а в последствие е разрушен напълно. Векове след това, през 1825 г., манастирът е изграден отново от отец Зотик, с помощта и средствата на родолюбиви българи.

В продължение на три години (1849-1851) самоковският майстор-иконописец Захарий Зограф рисува стенописите и иконите в главната манастирска църква. На най-видно място, върху южната външна стена на олтарната абсида той изписва монументалните стенописи “Страшният съд” и “Колелото на живота”, за да внуши на посетителите преходността на човешкото съществуване.

Ценни са и фреските “Рождество Богородично”, “Успение Богородично”, “Тайната вечеря”. Редом с образите на Св. св. Кирил и Методий майсторът е изписал и своя автопортрет.

Цялата пищна външна украса днес е ценен паметник на живописното изкуство от Възрожденската епоха. Паметник на българското дърворезбено изкуство е и позлатеният иконостас.

От 1858 г. до 1863 Колю Фичето изгражда камбанарията, част от жилищните сгради и главния манастирски вход. Изграден е и подземният параклис “Св. Андрей Първозвани”.

През 1863 г. върху него е завършен строежът на малката църква “Благовещение”, също от Колю Фичето. Иконите в църквата са дело на приемника на Захари Зограф - първият академично школуван български художник Станислав Доспевски. В западната част на манастирския комплекс се издига камбанарията със седемте камбани, една от най-хубавите звънарници, създадени от майстор Колю Фичето. Преображенската света обител е играла важна роля в борбата на българския народ за църковна и национална независимост.

Била е културно-просветен център и убежище за много родолюбиви българи и революционери, а през годините на Руско-турска освободителна война манастирът е превърнат в болница.

Днес в манастира има библиотека и музейна експозиция, които пазят реликвите на манастира: книжа, исторически документи, ценни средновековни български книги и икони, както и други произведения на приложното изкуство.

Преображенският манастир е национален паметник на архитектурата и изкуството. Манастирът е действащ, мъжки.

АУДИО И ВИДЕО БИБЛИОТЕКА

“ПРАВОСЛАВНО ХРИСТИЯНЧЕ” в интернет на адрес-

<http://hristianche.ucoz.com>